

Halina Gacowa

"Kraśniński i Ballanche", Wacław Kubacki, "Miesięcznik Literacki" nr 4 (1985) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/2 (100), 300

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KUBACKI Wacław: Krasiński i Ballanche. "Miesięcznik Literacki" 1985 nr 4 s. 43-57.

Nazwisko francuskiego historyzofa Pierre Simon Ballanche'a (1776-1837) pojawia się w Polsce niezmiernie rzadko. W XIX w. pisał o nim Krasiński w liście z 1831 r. do Henryka Reeve'a. Prócz tej wypowiedzi autor odnalazł nazwisko Ballanche w pismach A. Nowosielskiego w 1854 r. i w liście T. Lenartowicza do J.I. Kraszewskiego z 1861 r. O wpływie Ballanche'a na "Nie-Boską Komedję" i "Irydioną" pisał obszerniej Z. Gerstmann w "Pamiętniku Literackim" w 1912 r. oraz T. Sinko i J. Kleiner, a ostatnio M. Janion w monografii "Zygmunt Krasiński" (1960). W przeciwieństwie do polskich badaczy, obcy uczeni poświęcają wiele uwagi filozofii Ballanche'a. W artykule omówiono twórczość filozofa i szereg prac o nim oraz podkreślono jego wpływ na poglądy i twórczość młodego Krasińskiego.

BP/100/43

H.G.

LASECKA Janina: "A step - koń - kozak - ciemność - jedna dzika dusza". Ukraina w powieści poetyckiej. "Prace Polonistyczne". S. XL, R. 1984 (wyd. 1985), s. 191-237.

Odkrycie Ukrainy przez wielkich romantyków dało niezwykle efekty literackie. Przyjęło się - zaproponowane przez Tyszyńskiego - określenie "szkoły ukraińskiej". Na rolę "szkoły ukraińskiej" w polskiej literaturze wskazywał w swych prelekcjach Mickiewicz. Ważną funkcję pełnił krajobraz ukraiński: pomagał w kreowaniu postaci i wywoływaniu nastroju. Autorka analizuje powieści poetyckie: "Marię" Malczewskiego, "Zamek kaniowski" Goszczyńskiego, "Żmiję" Słowackiego, ukazując ich odmienność i podobieństwa. Romantycy stworzyli własną wizję Ukrainy, przestrzeń ukraińska to nie tylko źródło, ale i składnik losu bohaterów.

BP/100/44

A.B.